

Suomi-Venäjä-Seuran valtuuston kokous 18.5.2019

Yhteenvedo palautteista sääntöluonnoksiin

10.5.2019

Seuran sääntöjen ja osastojen mallisääntöjen luonnokset olivat kenttäkierroksella 30.4.2019 asti. Seuran hallitus käsitteli palautteen kokouksessaan 8.5.2019 ja päätti tehdyin muutoksin esittää sääntöluonnokset seuran valtuustolle 18.5.2019. Hallitus päätti tällä yhteenvedolla avata käytyä keskustelua ja päätöksiään.

Suuri kiitos kaikille palautetta antaneille! Palautteen määrä osoittaa, että seuran asia on meille yhteinen ja tärkeä. Kommentteja saatiin 24 osastosta eri puolilta Suomea sekä huhtikuun piirikokouksista. Ehdotusten perusteella sääntöihin tehtiin täydennyksiä, poistoja ja uudelleenmuotoiluja. Osa kommentteista ovat ajankohtaisia myöhemmin seuran strategiaa, talousohjesääntöä ja muita täydentäviä asiakirjoja tehtäessä. Kaikille kommentoineille vastataan toukokuussa kertoen perustelut, mitä ja miksi palautteesta päätettiin.

Yleistä palautetta sääntöuudistuksesta

Monissa kommentteissa toistuivat samat aiheet. Yleisin palaute liittyi uudistuksen aikatauluun ja kiireen tuntuun valmistelussa. Osa esitti yhden tai kahden vuodenlisäajan ottamista uudistukseen. Seuran hallitus kävi 8.5. asiasta pitkän keskustelun, jonka päätös oli pysyä suunnitellussa aikataulussa ja esittää sääntöluonnokset kevätkuulle. Kokouksessa yksi hallituksen jäsen esitti kahden vuoden lisäaikaa, muut (8 jäsentä) olivat aikataulussa pysymisen kannalla. Perustelut olivat moninaiset: seuran ja sen yksiköiden talous oli vuonna 2018 yhteenlaskettuna raskaasti tappiollinen ja seuran talouden sietokyky on ääriarjoilla. Nopeaa positiivista käännettä, esimerkiksi valtionavun kasvamisessa tai projektikanavien aukeamisessa ei ole näköpiirissä. Ei voida jäädä odottamaan ihmeitä, että esimerkiksi Suomen uusi hallitus äkillisesti nostaisi seuran valtionapua. Opetus- ja kulttuuriministeriön suunnasta kohdistuu seuran valtionapuun joka tapauksessa painetta ja seuran on osoitettava pystyvänsä kehittymään. Seuran omarahoitusosuuden nousu 20 %:n tasolle (nyt 2 %) vuonna on todellinen riski. Vaikka nousua onnistuttaisiin lykkäämään tai hidastamaan, asiaan on ryhdyttävä välittömästi varautumaan. Ulkoisen paineen lisäksi toiminnalliset syyt edellyttävät pikaisia toimenpiteitä. Voimat on päästävä pikaisesti suuntaamaan rakennekeskustelusta seuran toiminnan kehittämiseen, jotta jäsenmäärän lasku ja osastotilanteen heikkeneminen pystytään pysäyttämään. Seuran on päästävä kehittämään nykyaikaisia toimintatapoja, jotta toimintaan löytyy uusia tekijöitä. Rakennetta keventämällä ja päällekkäisyyksiä karsimalla on löydettävissä paitsi rahallista säästöä, ennen kaikkea säästettävissä työntekijöiden ja vapaaehtoisten aikaa byrokratiasta järjestötyöhön ja uuden toiminnan tuottamiseen. Yhteenvedona uudistusten käynnistämällä koettiin olevan kiire.

Piirijärjestöjen purkautuminen herätti muutamalla alueella voimakasta vastustusta. Kuitenkin piirien poistuessakin yhteistyö ja vaikutusvalta jäisi alueille. Alue toimistot ja niiden henkilökunta jäisivät nykyisille paikkakunnille. Osastojen alueellista yhteistyötä voi tehdä nykyiseltä pohjalta tai uusilla tavoilla. Keskustelu käytännöistä on jo käynnistynyt ja kesästä loppusyksyyn on aikaa hakea tarkennuksia ja parhaita paikallisia toimintatapoja. Seuran toimintasuunnitelma ja talousarvio 2020 laadittaisiin jo niin, että niiden näkyvänä osana on alueilla tehtävä työ. Syksyn ylimääräisillä piirikokouksilla olisi käytössään syysvaltuuston käsittelyyn menevät järjestöuudistuksen tarkentavat materiaalit, kuten talousohjesääntö, alueellisen yhteistyön mallit, jäsenmaksukäytännöt sekä liittokokouksen ohjesääntö.

Piirien yhteisöjäsenet siirtyisivät joko paikallisen osaston tai seuran jäseniksi. Molemmissa tapauksissa yhteisöjäsen tuotot ohjataan kokonaisuudessaan yhteisöjäsenen kotialueen toimintaan. Yhteisöjäsenille on jo valmisteltu kirjepohja, jossa kerrotaan seuran järjestöuudistuksesta ja tarjotaan yhteisölle sen halutessa tapaamista. Kirje voidaan lähettää yhteisöjäsenille heti valtuuston päätösten selvitettyä. Projektikysymysten näkökulmasta selvitetään, millaisia käytännön valtuuksia ja nimenkirjoitusoikeuksia alueilla tarvitaan. Palautteessa oli myös jo muiden järjestöjen hyviä käytäntöjä jäsenmaksukysymyksen ratkaisuun. Sääntöihin kohdistuvan palautteen lisäksi nousi strategisia toiminnan kehittämisen painopisteitä: näitä olivat jäsenprosessi-, huolto- ja hankinta, yhteisöjäsenyys ja yritys yhteistyö, nuoret sekä venäjä toiminnan kielenä.

Sääntöluonnokset kävivät myös PRH:n ennakkotarkistuksessa. Ainoa PRH:n tekemä korjausesitys liittyi osastojen mallisääntöjen 11 §:n johtokunnan erovuoroisuuteen. Korjauksessa erovuoroisuus olisi toteutettu kolmivuotiskausissa kolmasosan jäsenistä ollessa kulloinkin erovuorossa. Periaate koettiin monimutkaiseksi, joten erovuoroisuus poistettiin kokonaan luonnoksesta. Osastojen säännöissä voi tarpeen vaatiessa olla poikkeamia mallisäännöistä, kunhan PRH ne hyväksyy ja ne käytetään kevätvaltuuston 2020 hyväksyttävänä: Tällaisia yksilöllisiä tarpeita oli osastoilla seuraavissa aiheissa: erovuoroisuus, mahdollisuus nimetä osaston johtokuntaan varajäseniä ja teemaosastojen lisätarpeet osaston tarkoitukseen (2 §, 3 §).

Muutamit kokivat henkilöjäsenten ”tuplaroolin” Seuran (§ 5, 7, 8) ja osastojen (§ 4, 6, 7) jäseninä säännöissä aiheuttavan jäseneksi liittymiseen, eroamiseen ja erottamiseen käytännön epäselvyyksiä. PRH ei kuitenkaan tähän puuttunut ja asiaa on selvennettävissä käytännön ohjeistuksilla.

Lisäksi säännöissä on useita sanoja ja ilmaisuja, jotka herättävät keskustelua. Koska niihin liittyy vastakkaisia perusteluja ja näkemyksiä, sääntötyöryhmä ja hallitus ei niitä luonnoksissa muuttamaan. Näitä ovat:

- ”Ystävyyden” puuttuminen (2 §), toivottiin ystävyysseuran tai ystävyyden näkymistä jossakin kohtaa. Poistumisen perusteluna oli laajempi ”vuorovaikutus”-sana, joka sisältää myös ystävyyden.

- ”Ohjausryhmä” (seuran säännöt 4 §) – tilalle ehdotettiin yhteistyö- tai kehitysryhmää.

- ”Toiminta-avustus” herättää epäluuloja (Seuran säännöt 6 §). Sanaa pidettiin kuitenkin välttämättömänä rahoittajan näkökulmasta. Lisäksi lopullinen valta jäsenmaksukäytännöistä päättämisestä säilyy valtuustolla.

- ”Liittokokous” (Seuran säännöt 9 §) – tilalle ehdotettiin edustajakokousta, yleiskokousta ja osastokokousta.

- Liittokokouksen ”Valtakirja” (Seuran 11 § ja osasto 9 §). Käytäntö tarkentuu liittokokouksen ohjesäännössä.

- ”Ilmoittamallaan Seuran maantieteellisellä alueella” (Osaston säännöt 3 §). Toisaalta toivottiin tarkkuutta aluemäärittelyyn, toisaalta vapautta valita yhteistyöalue joustavasti. Käytäntöä tarkentaa strategia.

- ”Johtokunta” (Osaston säännöt 11 – 13 §) – tilalle ”hallitus”. Yhdistyslaki käyttää ”hallitusta”, mutta myös seuran vakiintunut johtokunta on yhdistyksissä käytössä ja hyväksyttävä.

Alla on esitelty keskeiset sisällölliset muutokset, jotka kenttäkäsittelyn jälkeen on tehty. Lisäksi tekstiin on tehty lukuisia stilisointeja luettavuuden parantamiseksi.

Seuran sääntöluonnos

1 § Seuran nimi on korjattu oikeinkirjoitussääntöjen mukaiseen muotoon: Suomi–Venäjä-seura

3 § Ensimmäiseen ranskalaiseen viivaan lisätty ilmaus ”eri puolilla Suomea” korostamaan alueellisuutta.

9 § Liittokokouksen kokoon kutsumisen tapaa ja määräaikaa tarkennettiin.

14 § Kohtaan – Päätetään tulo- ja menoarviosta lisättiin sanat ”seuran ja alueiden” vahvistamaan periaatetta, että alueet ovat mukana talousarvion laadinnassa.

18 § Mahdollisuus osallistua kokoukseen postitse poistettiin (myös osastojen säännöt 14 §).

Osastojen mallisääntöluonnos

3 § Kolmen ensimmäisen ranskalaisen viivan jälkeen lisättiin väliotsikko ”Osasto voi lisäksi” tuomaan väljyyttä osaston toimintaan

5 § Poistettiin teksti ”Osasto voi lisäksi kerätä ylimääräistä jäsenmaksua” sekoittavana ja tarpeettomana.

8 § Lisättiin vuosikokouksen kutsumistapoihin ”tai muulla sähköisellä välineellä”. Kutsumisaika pidennettiin viikosta kahteen viikkoon

11 § Erovuoroisuus-periaatteen poistuminen